

Schalkwijk midden ‘Stad tussen de Bomen’ beeldkwaliteitsplan

7 mei 2021

Advies aan:

- Commissie Ontwikkeling
- Commissie Beheer
- Cc wethouders en procesmanager

Contactpersoon voor dit advies: Hilde Prins hildeprins@hetnet.nl

Advies

Het Platform Groen heeft met teleurstelling geconstateerd dat op 12 mei het Beeldkwaliteitsplan Schalkwijk Midden zonder een groenparagraaf ter advisering aan de commissie Ontwikkeling wordt voorgelegd. Op 25 maart j.l. werd de Motie “groen moet je gewoon altijd doen” aangenomen omdat het belangrijk is het groen in Haarlem te beschermen en te koesteren. Het college is opgeroepen:

- Ervoor zorg te dragen dat ieder stuk, m.b.t. groen en ontwikkeling van de stad dat aan de raad wordt voorgelegd, een groen-, boom en/of milieuparagraaf bevat;
- Om in deze paragraaf in ieder geval een groeninventarisatie terug te laten komen en een groencompensatieplan, waarbij het uitgangspunt boombehoud is.

Een motie die in elke raadsperiode opnieuw door vrijwel de gehele raad wordt onderschreven. Nu evenwel zonder VVD en PvdA. Dus vraag naar de groenparagraaf.

Afspraken met de wethouder

In 2009 stond in de Gebiedsvisie dat het gebied een zwak bomenbestand heeft.

In 2016 stond in de ontwikkelstrategie bij *Versterken groene kwaliteit* Bestaand groen moet waar mogelijk opgenomen worden in de nieuwe plannen. Uitgangspunt is bomen niet te kappen, conform het groenbeleid van de gemeente. Een inventarisatie van het bestaande groen is hiervoor noodzakelijk. Het gebied kent op dit moment nagenoeg geen openbaar groen afgezien van de groenstructuren langs de Europaweg en de Amerikaweg.

Dus de aanwezigheid van een goede groenstructuur langs de wegen was toen al bekend.

In 2016 werden 220 bomen geïnventariseerd. De conditie van 3 bomen was slecht, 25 matig en de rest was redelijk of vitaal.

In 2017 is door de raad het ontwikkelkader voor Schalkwijk-Midden vastgesteld. Hierin is opgenomen dat bestaand groen (waaronder bomen) waar mogelijk moet worden opgenomen in de nieuwe plannen. De ontwikkeling dient hierop afgestemd te worden. Eventuele monumentale bomen dienen behouden te blijven. De initiatiefnemer moet voorafgaand aan het ontwerpproces een groentoets uitvoeren: inventarisatie groen en bomen (GPS ingemeten) en voorzien van kwalitatieve beoordeling. De groentoets wordt onderdeel van de vergunningaanvraag.

In 2018 werd bij het beschikbaar stellen van het krediet gemeld bij *Communicatie en participatie* dat er overleg heeft plaatsgevonden met andere belanghebbenden zoals de Haarlemse bomenwachters, Wijkraden Boerhaavewijk en Europawijk, fietsersbond en Rover. Er werd niet gemeld wat deze partijen van het plan vonden. De Bomenridders en wachters waren zeer kritisch omdat de gebouwen niet naast maar op de waardevolle bomen waren gesitueerd.

In januari 2020 werd de organisatie geadviseerd de maatschappelijke afweging goed aan de commissie ontwikkeling voor te leggen.

We zijn nu in 2021. De groentoets om te beoordelen of het ontwerpproces gericht was op boombehoud ontbreekt. Nergens is beschreven op welke wijze rekening is gehouden met de bestaande gezonde goede bomen bij de situering van de gebouwen. Omdat in de kleine lettertjes bij [Platform Groen – adviesraad van burgerdeskundigen – adviseert de gemeente Haarlem gevraagd en ongevraagd over alle aspecten van het groen.](#)

Secretaris: Sjoerd Andela sandela@haarlem.nl

het Ontwerp Openbare ruimte is gemeld dat het plan ten koste gaat van '50% van de circa 100 bomen' rijzen er twijfels wat er met de rest van de 220 bomen uit de inventarisatie gebeurt. In de Stand van zaken Schalkwijk midden wordt niet duidelijk hoeveel bomen in elk plot gebied gekapt worden.

Groene leefomgeving in het coalitieprogramma

In het coalitieprogramma van GL, CDA, D66 en PvdA staat dat Haarlem groener moet worden. Dit wordt door de meeste partijen ondersteund. Het geeft dus geen pas dat de wethouder in het Beeldkwaliteitsplan stelt dat een aparte groenparagraaf niet nodig is. Om een gezonde stad te maken moet de bladmassa van oude gezonde bomen behouden blijven als leefomgeving voor de nieuwe bewoners en vanwege de financiële waarde voor de gemeente door de ecosysteemdiensten. In een SMART beschreven groenparagraaf moeten de afwegingen en consequenties duidelijk zijn.

Groenparagraaf

In de huidige groenparagraaf is alleen de toekomstige situatie beschreven. De consequenties voor de waarden van de huidige bladmassa aan struiken en bomen ontbreekt. Zou u de wethouder de volgende vragen willen stellen?

- Waarom is er een bomenkwaliteitsonderzoek uitgevoerd als er niets mee wordt gedaan bij de afwegingen van de ontwerpvoorstellen?
- Waarom wordt de maatschappelijke afweging om gezonde bomen te kappen niet aan de commissie ontwikkeling voorgelegd?
- Waarom wordt de groentoets achteraf opgesteld voor de vergunningaanvraag? De raad zal nu, bij het beeldkwaliteitsplan, eerst de maatschappelijke impact op basis van de groentoets moeten beoordelen en goedkeuren?
- Waarom is de balans/kaart met de te kappen en te herplanten bomen en m2 te verwijderen en toe te voegen groen niet toegevoegd?
- Waarom moeten de bomen worden gekapt?
- Welke moeite is er bij elke boom gedaan om de gezonde boom te behouden?
- Welke financiële waarde vertegenwoordigen de gemeente bomen? Wordt die waarde door de ontwikkelaar vergoed aan de gemeente?
- Wat wordt er met dat bedrag gedaan als na de nieuwe aanplant ihkv de herplantplicht van gemeente bomen er budget overblijft? We nemen aan dat de eigenaar zelf de kap en nieuwe aanplant van bomen betaalt op zijn terrein.

Huidige situatie

Er zijn voor dit project al bomen zonder vergunning gekapt. Er zijn al vergunningen aangevraagd en afgegeven voor gezonde meer dan 50 jarige bomen. Met een salomitactiek wordt voorkomen dat er inzage wordt gegeven welke bomen voor dit project moeten verdwijnen. Als dit bewust gebeurt om raadsleden en bewoners een rad voor ogen te draaien dan is het een kwalijke zaak. Als de wethouder denkt dat dit een groenparagraaf is dan moet hem verteld worden dat de raad daar een andere interpretatie aan heeft gegeven. Het doel is boombehoud.

PS voor het project 'Haave' zijn nu 4 kaptekeningen gemaakt met steeds meer te kappen bomen. De laatste stand van zaken is dat alle, ook de rij monumentale platanen langs de Louis Pasteurstraat gekapt moeten worden voor het project. Op deze wijze heeft u niet vooraf de maatschappelijke afweging kunnen maken of met een andere situering van de gebouwen meer bomen behouden hadden kunnen worden. De wethouder heeft wellicht zelf niet in de gaten dat na de vormgeving het project ook nog moet worden uitgevoerd, de leefomgeving moet worden beheerd en er opnieuw moet worden geïnvesteerd om de problemen door het project veroorzaakt op te lossen.

Platform Groen – adviesraad van burgerdeskundigen – adviseert de gemeente Haarlem gevraagd en ongevraagd over alle aspecten van het groen. *Secretaris: Sjoerd Andela sandela@haarlem.nl*

BIJLAGE TOELICHTING SCHALKWIJK MIDDEN

Beeldkwaliteitsplan cie. Ontwikkeling 12 agendapunt 1.4

Wordt deze woonwijk gebouwd zonder of tussen de bomen? Uit de toelichting blijkt dat de wethouder PvdA het niet nodig vindt om een groenparagraaf toe te voegen.

2. Het Beeldkwaliteitsplan bevat geen aparte groenparagraaf Het beeldkwaliteitsplan betreft een globaal toetsingskader waarin de bestaande afspraken en uitgangspunten over beeldkwaliteit (landschap en gebouwen) zijn gebundeld en vastgelegd. In 2017 is door de raad het ontwikkelkader voor Schalkwijk-Midden vastgesteld. Hierin is opgenomen dat bestaand groen (waaronder bomen) waar mogelijk moet worden opgenomen in de nieuwe plannen. De ontwikkeling dient hierop afgestemd te worden. Eventuele monumentale bomen dienen behouden te blijven. De initiatiefnemer moet voorafgaand aan het ontwerpproces een groentoets uitvoeren: inventarisatie groen en bomen (GPS ingemeten) en voorzien van kwalitatieve beoordeling. De groentoets wordt onderdeel van de vergunningaanvraag. Hiermee is voldaan aan de groenparagraaf voor Schalkwijk-Midden.

In geen van de relevante stukken is een tekening met de te kappen bomen opgenomen. De meeste gezonde bomen staan aan de randen. In het afgelopen jaar hebben de Haarlemse Bomenwachters en Bomenridders geprotesteerd en een zienswijze ingediend tegen de kap van meer dan 50 jarige bomen tbv de aanleg van leidingen. Op de presentatie van <https://rootzinformatie.nl/> is gereageerd dat dit niet conform de afspraak met boombehoud is ontworpen. Bomen die nog 2x zo oud hadden kunnen worden als de leeftijd van de nu te slopen gebouwen. Die hadden kunnen blijven leven als de gebouwen op een andere plek waren gesitueerd. Nog steeds is niet gemotiveerd welke moeite de stedenbouwkundige heeft gedaan om de bomen te behouden. Het is de vraag of we nog ooit dit soort grote bomen van 50 jaar krijgen met deze CO2, fijnstof en droogte. Oudere bomen zijn zeer schaars in Schalkwijk.

In de kleine lettertjes bij in het Ontwerp Openbare ruimte is gemeld

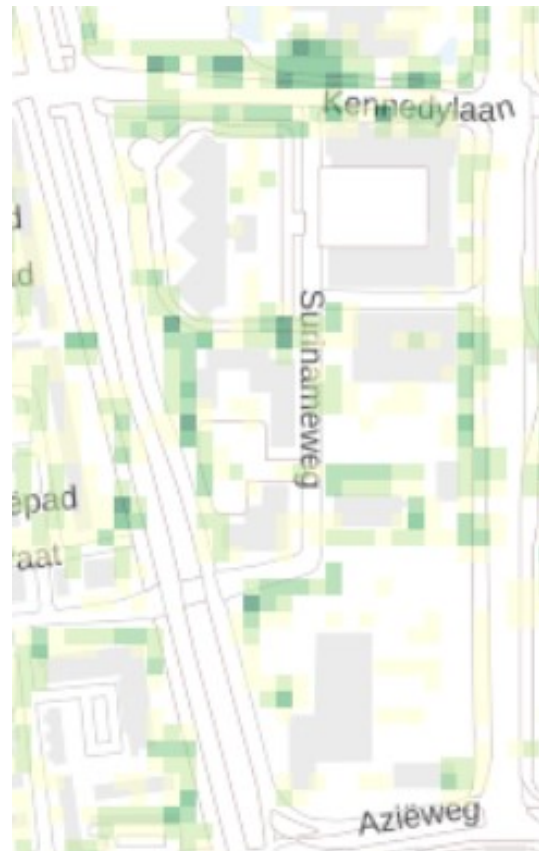
BESTAANDE & NIEUWE BOMEN

De stedenbouwkundige kaders en de verdichting op de percelen zorgen voor een zogenaamde inversie van het groenbeeld: van groene randen naar een groen middengebied. Ca. 50% (ca. 100st) van het bomenbestand wordt gekapt om te kunnen verdichten op de percelen. Hier tegenover staat dat er waarschijnlijk ca. 1,5x nieuwe bomen worden geplant (ca. 150st). Van zoveel nieuwe bomen is minimaal 50% inheems conform het uitgangspunt voor woonwijken in het gemeentelijk ecologisch beleidsplan. Er wordt gestreefd naar een gevarieerd beplantingsbeeld.

Huidige situatie

De huidige kwaliteit van de leefomgeving is slecht. Dit waren de bomen die nog een beetje bijdroegen aan de leefbaarheid.

<https://www.atlasleefomgeving.nl/check-je-plek>. Deze worden nu gekapt

Platform Groen – adviesraad van burgerdeskundigen – adviseert de gemeente Haarlem gevraagd en ongevraagd over alle aspecten van het groen. Secretaris: Sjoerd Andela sandela@haarlem.nl

Antillenweg 13, 2035VR Haarlem

Of klik in de kaart om een locatie te kiezen

1. Adresinformatie

- Adres: Antillenweg 13
2035 VR Haarlem
- Gemeentenaam: Haarlem
- Gebruiksdoel: winkelfunctie, woonfunctie
- Bouwjaar pand: 1974
- Energie label pand: E

2. Leefomgevingskwaliteit

- Fijnstof in de lucht (2019): 9 µg PM_{2,5} / m³
- Stikstofdioxide in de lucht (2019): 19 µg NO₂ / m³
- Geluid in de omgeving: 64 dB
- Zomerhitte in de stad: + 1.4 °C t.o.v. landelijk gebied
- Schaduwrijke bomen binnen 500 meter: 8% van het oppervlak
- Groen binnen 500 meter: 35% van het oppervlak
- Hoe donker is het 's nachts?: 317 zichtbare sterren

3. Buurtinformatie

- Gemiddelde woningwaarde in 2020: € 210.000
- Mate van stedelijkheid van de buurt: Zeer sterk stedelijk
- Aantal huisartspraktijken binnen 3 km: 21
- Aantal kinderdagverblijven binnen 3 km: 56
- Aantal basisscholen binnen 3 km: 22
- Aantal supermarkten binnen 3 km: 21
- Sport- en beweegmogelijkheden in de gemeente: Matig
- Afstand tot treinstation: 2.8 km
- Afstand tot oprit hoofdweg: 0.8 km

Informatie uit : **Stand van zaken Schalkwijk midden cie. Ontwikkeling 12 agendapunt 1.4**

Om het Belcanto gebied plot 1 te realiseren is het nodig een aantal bomen te kappen langs de Europaweg, langs de Kennedylaan en in het plangebied. Het precieze aantal en de specifieke bomen kunnen pas in een later stadium exact worden bepaald vanwege onder meer de toegang van de parkeergarages. Er blijven ongeveer 7 bestaande bomen in dit gebied behouden. Uitgangspunt is dat er in totaal ongeveer 80 nieuwe bomen worden geplant. Bij de inrichting van plot 1 en 7 worden ook bomen aangeplant.

Bij Fluor kan een groot deel van de kabels- en leidingen uit de openbare ruimte van Schalkwijk-Midden verwijderd worden. Dit maakt het planten van meer bomen- met als doel een groen en aantrekkelijk woonmilieu – mogelijk. Het is echter wel noodzakelijk hiervoor een aantal bomen te kappen, zoals eerder is gemeld in de beantwoording van de artikel 38 vragen, kap bomen Europaweg, d.d. december 2020 - op het ringleidingtracé zelf. Uitgangspunt blijft het zoveel mogelijk behouden van bomen. Zodoende is de afgelopen periode voor de kap van 4 bomen aan de Europaweg naast de verplichte bomenonderzoeken ook een scherpe blik van de belangengroep De Bomenridders (inhoudelijk) en ook het Platform Groen (procesmatig) omarmd om nut en noodzaak kritisch te beschouwen. De afspraken ten aanzien van de positie van het platform Groen heeft het afgelopen traject gekruist. In het vervolg informeren we uitsluitend het Platform aangezien hier onder andere ook de belangengroep Bomenridders in is vertegenwoordigd.

Toelichting Kap

De gemeente kapt op basis van de huidige inzichten in totaal nog 34 bomen in de buitenrand (Europaweg/Kennedylaan en Amerikaweg). Aan de Europaweg zijn reeds 3 bomen gekapt en voor 4 bomen is reeds een aanvraag voor kapvergunning ingediend. Aan de Kennedylaan worden 10 bomen gekapt en aan de Amerikaweg worden 17 bomen gekapt. De verwachting is dat de aanvraag hiervoor in Q2 van 2021 wordt ingediend. Verder is het perspectief dat 14 bomen op het terrein van Rootz worden gekapt. Voor de plot van het RVB is de verwachting dat kap van de bestaande bomen niet

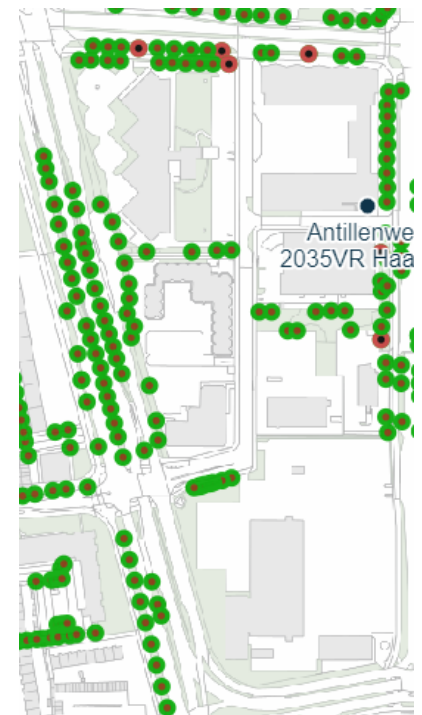
Platform Groen – adviesraad van burgerdeskundigen – adviseert de gemeente Haarlem gevraagd en ongevraagd over alle aspecten van het groen. *Secretaris: Sjoerd Andela sandela@haarlem.nl*

nodig is. Aantallen bomen kunnen omhoog worden bijgesteld bijvoorbeeld als gevolg van mogelijke conflicten met de bouwplaatsinrichting als onderdeel van de uitvoering. Een risico wat zich nu voordoet op het Fluor terrein.

Toelichting aanplant nieuwe bomen

Van deze aantallen zijn 59 bomen op het Fluor terrein zeker aangezien dit ook is opgenomen als onderdeel van de afgegeven anterieure overeenkomst. De overige aantallen kunnen als onderdeel van de nadere uitwerking van de planuitwerking naar boven of naar beneden bijgesteld worden. Dit betreft de bomen voor het gemeentelijk deel, Rootz en RVB. Bovendien geschiedt de aanplant van de bomen later in de tijd, zodat er geen conflicten bestaan tussen de kwetsbare aanplant en langsrijdend bouwverkeer. In de praktijk betekent dit dat de bomen gefaseerd in het totale plangebied worden aangeplant, nadat de verharding is aangebracht. Het spreekt vanzelf dat het jonge aanplant betreft. Het eindbeeld wordt dus niet in een keer gerealiseerd.

Bomen	kap	behoud	aanplant
Plot 1+4 Rootz	14	7	80
Plot 2 Fiod/RVB	0	?	?
Plot 3 Wonam gesloopt bouw gestart?		?	?
Plot 5 UWV/De Keizer gerealiseerd			
Plot 6a			
Plot 7 Wonam niet in ontwikkeling reserve voor parkeren plot 3			
Plot 8			
Plot 9 KPN/Dura Vermeer niet in ontwikkeling			
Plot 10a+b Fluor/Dura Vermeer?			
kap uitgevoerd. Bouwvergunning verleend.			59
Europaweg	3+4		
Kennedylaan	10		
Amerikaweg	17		
Suriname pad kap ringtracé	8		

Te planten bomen in het gehele plangebied 231(gemeente bomen + privé bomen)

Aantallen te kappen bomen kunnen omhoog worden bijgesteld bijvoorbeeld als gevolg van mogelijke conflicten met de bouwplaatsinrichting (aannemer heeft werkruimte nodig) als onderdeel van de uitvoering. Een risico wat zich nu voordoet op het Fluor terrein.

Een nog groter risico is de benodigde ruimte voor het boven de grond parkeren. Dit gaat ten koste van veel m2 groen en het is niet duidelijk of dat op privé of openbare ruimte gebied wordt gesitueerd. De beelden bij het plan zijn meer dan 40 jaar oude bomen. De oudste bomen zijn nu iets meer dan 50 jaar. De bladmassa en de ecosystemediensten van het groen zullen de komende jaren aanzienlijk minder zijn dan de huidige bladmassa. Opvallend het is wel bekend hoeveel m2 oppervlak er worden gebouwd maar niet wat de balans is in aantallen m2 groen en bomen.

De conclusie is het project gaat ten koste van veel gezonde bomen. Hoeveel bladmassa van welke struiken en bomen is niet duidelijk gemaakt.